

Ego occidam et ego vivere faciam quod si non poterit nomen demonis absq; dubio nomiauit. qui vivente occidere p. mortuum vivificare non p. Tuncz zamber ad suis citandum taurum a iudicibus vrge tec dixit. suscitet eum **Silvester** in nomine iesu galilei. q; nos omnes in eu; credimus. **N**aq; pennis posset volae. istud tu non valet p. re. **O**mnes igitur iudei. si thauruz suscitauerit se credituros promittit. **T**uc **Silvester** oracione facta ad aurem thauri se applicas dixit. **O**n nomine maledictionis q; mortis egredere iussu dñi iesu christi. in eu; nomine tibi dicit. Thaur surge et ad armentum tuum mansuet recede. **S**tatim igitur thaurus surrexit q; cu; di misericordia abh; tunc regina iudei iudiccs q; ceteri oes conuersi sunt ad fidem. **P**o aliquantum de idolo p. potifices ad imperatore venerunt dicentes. **H**acratissime imperator. **D**raco ille qui es in fouea postq; fidem christi receperisti pl? q; trecentos hoies quotidie infecit flatus suo. **C**onsulente sup h. **C**onstantino silvestru rridit. **E**go per christi virtutem eu; ab omni cessare faciam lesionem. Promittit ergo potifices se si hoc saceret credituros. Orate autem sancto **S**ilvestro sanctus Petrus apparuit eis dices. **H**ec curius ad draconem descendere tu. et duo presbiteri qui sunt tecu. **T**unc ad eum pueris. eum taliter alloqueris dominus noster iesus christus d virgine. natus. crucifixus. q; sepultus. qui resurrexit et sedet ad dextram pris hic venturus est iudicare viuos q;

mortuos tu ergo satana cum in h. loco donec venerit expecta. **S**aut eius ligabis filo anulo signum ipm crucis habete desig signab. postea ad me sanu et incolumes venietis et panem que vobis preparero coedetis. **D**escendit itaq; **S**ilvester cu; duobis presbiteris in fouam p grad. i. 10. secu; duas ferens laternas. **T**uc draconem predictam verba dixit q; os ipm stridentis et libelatis ut iussus fuerat alligauit. **T**ascades inuenit duos magos quem eum secuti fuerat ut viderent si usq; ad draconem descenderent ex draconis fetore fere mortuos et eos secu; adduxit incolumes atque sanos qui statim cum multitudine infinita conuersti sunt. **H**ic q; populus Romanorum a morte duplice est liberatus. scz a cultura demonis et veneno draconis. **T**adem batus **S**ilvester morti appinquans cleru tribus admonuit. s. vt in se caritatem haberet et ecclesias suas diligenter gubernaret. et gregem a lupo p. moribus custodiret. Post h. in domino feliciter obdormiuit. circa annos a nativitate dñi trecentos viginti.

De circuncisione dñi.

Quatuor dies celebrentur faciunt et solene. **P**rimus est octava nativitatis. **E**cundum impositio noui et salvatiferi nominis. **T**ercius effusio sanguinis. **Q**uartus est signaculum circumcisiois. **P**rimus ergo octava nativitatis. **S**i enim alio p. sancto p. octauae solennes se quanto magis octaua dies sancti sancto p. solenissima.

crit Sed nō videtur q̄ dñi nativitas
debeat habē octauā .quia ci'
natiuitas tendebat ad mortē .obi-
tus aut̄ sanctoꝝ ideo octauas ha-
buit quia ipsi tūc nascit̄ ea natiui-
tate q̄ ē ad vitā eternā vt postea
resurgat̄ in corpib̄ glorioſis . Ea
dem ratōe videt̄ q̄ non dēant ha-
bere octauā natiuitas b̄tē virgis
nec iohānis baptiste . ſimiliter nec
ſurreccio dñi . qz iā ſcā erat īpā re-
ſurreccō dñi in re . Sed notadū q̄
ſicut dicit prepoſituꝝ ſunt octauie
ſuppletōniſ ut eſt natiuitas dñi in
q̄ ſupplem̄ qd̄ min̄ i festo factum
fuerat . ſ. officiū de parturiēte . In
de etiam in missa olim cōſueuerat
cātari ad honorē b̄tē Marie virgi-
nis . Vultū tuum deprecabunt q̄c
Veneratōniſ ut paſche pētheco-
ſtes Natitatis beate Marie virgi-
niſ i Johānis baptiste . Deuotio-
niſ ut cuiuslibz ſācti p̄nt fieri octa-
ue . Ifiguraciōniſ ut octauie institu-
te de sanctis q̄ ſignificat octauam
reſurrectōiſ . Secūdū ē imposiſio-
nou et ſalutiferi nois . Hodie enī
poſitum eſt ei nomē nouū . qd̄ os
dñi noiauit . Nomen preter qd̄ nō
ē aliud ſb̄ celo in q̄ ogteat nos ſal-
uos fieri . Nomen qd̄ fm Bern . ē
mel in ore . in aure melos . et in cor
de iubil̄ . Nomen qd̄ ſic idē dicit . in
ſtar olei lucet . p̄dicatū paſcit reco-
gitatū lenit . et vngit inuocatum
Habuit aut̄ triplex nomē ſicut in
euāgeliō maniſtatur . ſ. filius dei
christus et ielus . Vocat̄ aut̄ filī
dei in qntū ē de deo de . Christ̄ i
quantū eſt homo a plena diuina
ſcđm humana naturā aſſumptus

Et ielus in quātū eſt de⁹ huma-
nitati vnitus . De hoc triplici . noie
dicit Bernhar . Os qui in puluē
eſtis . expg ſcimini q̄ laudate . Ecce
domin⁹ venit cum ſalute . venit cū
vngentis venit cum gloria . Neqz
enim venit ſine ſalute . Ielus . neqz
chrif⁹ ſine vnc̄tōe neqz ſine gloria
venit filius dei . Siquidem ip̄e ſa-
lus ip̄e vnc̄tio ip̄e gloria . Quātū
aut̄ ad hoc triplex nomē ante paſ-
ſionem perfecte notus non erat .
Nam quantum ad p̄muꝝ ab alicꝝ
bus cognoscbaꝝ coniecur aliter
ſicut a demonibus . qui dicebant
ipſum filiuꝝ dei eſſe . Quantum ad
ſecundū particulariter . ab alicb⁹
enim licet paucis cognoscabatur
eſſe christus . Quantum ad tertium
vocaliter quia quo ad hanc vocē
ielus cognoscabatur . ſed non quo
ad rationē non inis . qd̄ eſt ſaluta-
re . Post reſurreccōne aut̄ b̄ ſpler
nomen clarificatū eſt . Primū igī
nomen eſt filius dei quod nomen
recte ſibi conuenit . ſicut dicit Ily-
larius in libro de trinitate . Vere
dei filium vniigeniti dominum no-
ſtrum ielum christum eſſe . multis
modis cognitum ē dū de eo teſta-
tur pater duꝝ de ſe ip̄o profitetur
dūm apostoli p̄dicat dum religio-
ſi credunt dum demones conſitē-
dūm iudei negant dum gētiles in
paſſione cognoscunt . Idez . deum
dominum noſtrum ielum christum
hiſ modis cognoscimus nomine
natitatem . natura . p̄tate . et professi-
one . Scđm nomen ē chriſt⁹ qd̄ in
terpretaꝝ vnd̄ . Ipe enī fuit vnd̄
olco leticie p̄ paſcipi b̄ ſuis . Per

hoc autem q̄ dicit q̄ fuit vñctus
insinuat q̄ ipse fuit ppheta.pugil.
sacerdos.et rex. **I**ste enim quattu
or personæ olim vñctuerat inungit
fuit enim ppheta in doctrine eru
ditione.pugil in diaboli debellati
one.sacerdos in patris reconcilia
tione.rex in premiorū distributō.
Ab hoc scđo noie denoiamur q̄a
a christo dicimur christiani. **D**e q̄
noie sic dicit Augusti.christianus
iusticie bonitatis integratatis pa
tientie castitatis pudicicie huma
nitatis innocentie et pietatis ē no
men. **E**t tu illud quomō defendis
tibi et vēdicas cui de tā plurimis
rebus nec paucā subsistunt! **C**hi
stianus ille est qui nō noie tñ sed
opere est **H**ec Augl. **T**ertiū no
men est Jesus. **H**oc āt nomen Je
sus s̄m Bernh dicit cibus. fons.
medicina et lux. **H**ic aut̄ cib⁹ mul
tiplicē hz effectū. **E**st enim cib⁹ cō
fortatiuus.reparatiu⁹. impingua
tiuus.roboratiu⁹. vegetatiu⁹.
De his sic dicit Bern. **H**est cibus
hoc nomē Jesus. **A**n non totiens
cōfortaris quotiens ei⁹ recordar⁹.
Quid eque cogitantis mentē im
pinguat? quid ita exercitatos re
parat sensus? vtutes roborat. ve
getat bonos mores atq̄ honestos
castas souet affectōnes. **S**cđo di
cit s̄ns Bern dicit idem Bern. Je
sus est s̄ns vite signat⁹ q̄ in quat
tuor riuos se d̄ffundit in plateas
Un qui fac⁹ ē nobis sapia.iusti
cia sanctificatio. q̄ redemptio. **E**a
pientia in predicatione. iusticia in
peccatorū absolutione. sanctifica
tio in ouersatione.redemptione ipsa

fione. **H**oc Bern. alibi quoq̄ sic
dicit Tres riuī Jesu fluxerūt. ver
bum doloris in quo confessio.san
guis aspersionis in q̄ afflictō.aqua
emundationis in qua cōpunctio
Tertio est medicina.vñ sic ait. est
etiaz hoc nomen Jesus medicina
Nihil enim ita ire impetū cohibet
superbie tumorē sedat. sanat liuo
ris vuln⁹.restringit luxurie fluxuz
extinguit libidinis flammaz.situm
temperat auaricie.ac toti⁹ indeco
ris fugat p̄uriginez. **Q**uarto ē
lux **U**nde ait **U**nde putas in to
to orbe tanta et tam subita lux fi
dei nisi de predicato Jesu? **H**oc
est nomen quod Paul⁹ portabat
corā gentibus⁹ regibus tanq̄ lu
ternā sup candelabrum. **H**oc itez
nomē Jesus ē mltē suavitatis **U**n
Bern. **E**i scribas nō sapit mihi ni
si legero ibi Jesus. si disputes ac
offeras nō sapit mihi nisi sonuerit
ibi Jesus Item Rich de san. vīct.
Jesus nomen dilectū.nomē ineffa
bile.nomē delectabile. nomē cōfor
tans peccatorē et dans gratiam
beate spei.ergo Jesu esto mihi Je
sus **S**cđo est nomē virtuositatis
multe. **U**n Petr⁹ rauemēn. **U**o
cabis nomen ei⁹ Jesus hoc est no
mē qđ dedit cecis visū. surdis au
ditū.claudis cursū.sermonem mu
tis.vitā mortuis. totā q̄ diaboli
potestate de obsessis corporibus
virt⁹ hui⁹ nōis effugavit. **T**ertio
est nomē multe excellētie et splimi
tatis **U**n Bern Nomē saluator⁹.
mei. fr̄is mei carnis mee sanguis
mei nomē a seculis absconditū. s̄z
in fine seculorū reuelatū. nomē mi

rabile nomen ineffabile nomen inestimabile imo eo mirabilis quo inestimabilis eo magis gratius quo gratuitum hoc autem nomine Iesus impositum est ei ab eterno. ab angelo a patre putatio id est a Joseph Jesus enim saluator interpretatur. Dicitur autem saluator tripliciter scilicet vel a potentia salutis vel ab habitu vel ab actu. Secundum autem quod dicitur a potestate salutis covenit ei hoc nomen ab eterno. et sic dicitur impositum ab eterno. sed quod dicitur ab habitu salutis. sic fuit ei nomine impositum ab angelo. et covenit ei a principio conceptionis Secundum quod dicitur ab actu salutis dicitur impositum a Joseph ratione future passionis. unde glosa super illud vocabis nomine eius Iesus dicit Nomine impones. quod ab angelio vel ab eterno impositum est. Et tamen agit hic glosa hanc predictam triplicem denominationem. Cum enim dicitur. Nomine impones tangit de nominatio facta a Joseph cum dicitur quod ab angelo vel ab eterno impositum est. tanguntur aliae due. Recte igitur in die capituli anni constituta a romano capite mundi. et insignita capitali litera alphabeti Christus caput ecclesie circumcidit nomine eius imponit. et eius nativitatis octaua dies colitur. Tercium est effusio sanguinis Christi. Hodie enim sanguinem suum primo pro nobis effundere cepit quem ipse postmodum pluries effundere voluit. Quique enim vicibus sanguinem suum pro nobis effudit. Primo in circumcisione et hec effusio fuit nostre redencionis inicium. Secundum

in oratione. et hoc ostendit nostrae redencionis desiderium. Tercio in flagellatione. et fuit nostre redencionis meritum. quia sanguis eius sanati sumus. Quarto in crucifixioneque hoc fuit nostre redencionis pectoris. Tunc enim que non rapuit exsoluit. Quinto in lateris apertione. et hoc fuit noster redencionis sacrificium. Inde enim exiuit sanguis aqua quod figuravit nos per aquam baptismi debere mundari. qui quodammodo baptismi habitus erat efficaciam a sanguine Christi. Quartum et ultimum est signaculum circumcisionis quod quidecumque Christus hodie accipere dignatus est. Voluit autem dominus circumcidere propter multas rationes. Primo ratione sui. scilicet vera carnem humanam se assumptum ostenderet. Secundum enim aliquos veteros qui dicent ipsum non corpus verum. sed fantasticum assumptum. Et ideo ut eorum errorem confutaret voluit circumcidere et sanguinem ibi emittere. Corpus enim fantasticum. sanguinem non emittit. Secundo ratione nostri ut nos spiritualiter debere circumcidere monstraret. Duplex enim circumcisio secundum Bernardum hardum que debet fieri a nobis. scilicet exterior in carne. et interior in mente. Circumcisio exterior consistit in tribus scilicet in habitu. ne sit notabilis. in actione ne sit reprehensibilis. et in sermone ne sit contemptibilis. Interior autem similiter in tribus consistit scilicet in cogitatione ut sit sancta in affectu. ut sit pura in intentione. ut sit rea. hec Bernardus.

dus Item ratione nostri ut nos
saluaret. Quemadmodū enim sit
cauterium in uno mēbro ut totū
corpus sanctū sic christū voluit por-
tare cauterium circuncisionis ut sic
totū corpus mysticū saluaret. Ad
Colos. ii. Circuncisi estis. circunci-
sione nō manufacta in expoliatōe
carnis. sed circuncisione christi. Ter-
tio ratione iudeorū ut inexcusabi-
les essent. Si enī circuncisus nō fu-
isset potuissent se iudei excusare et
vicere. Ideo te nō recipim⁹ qz dis-
similis es patrib⁹. Quarto volu-
it circūcidī ratione d̄emonū ne sc̄z
incarnationis misteriū cognosce-
rent. Cū enim circuncidio fieret cō-
tra originale p̄cēm. creditit dyab-
olus et hunc q̄ circuncidebat sili-
ter peccatorē esse q̄ circuncisionis
remedio indigeret. Propter eādē
causam voluit ut mater sua virgo
perpetuo esset despōnsata. Quin-
to ratōne pfecte iusticie adimplen-
de. P̄ic enim baptisari voluit ut p-
fectam iusticiā id est pfectam hu-
militatem que est subdere se mino-
ri impleret. sic ipsius baptismi con-
secrator et dñs manus subiit ba-
ptisantis et serui. sic et voluit circū-
cidī ut eandē nobis humilitatem
ostenderet dum dñs et autor legl.
voluit se subdere legi. Sexto rati-
one legis mosaice ad pbandū p-
erat bona et sancta et complenda
quia non venerat legez soluere sed
adimplere. ad Rō. xv. Dico enim
Iesuz ministrum fuisse circuncisio-
nis ppter veritatē dei ic. Qua-
re at circuncisio octaua die fiebat
multiplex rō potest assignari. Pri-

ma sumit penes intellectu⁹ hysto-
ricū sive literalē. Nā vt dicit Rabbi
Moyses maxim⁹ p̄hs et theolo-
gus licet iudeus. puer in septē die-
bus tante adhuc teneritudinis ē.
quante est adhuc in matris vtero
existens. In octaua aut fortificat
et solidat. Et ido vt dicit domin⁹
noluit paruulos ante octauū diē
circuncidi. ne ob nimiam teneritu-
dinē nimiu⁹ ledarent. Ultra octa-
uum vero ipam circuncisione⁹ no-
luit prolongari ppter tres causas
quas p̄hs idem assignat. Prima
ut periculū eviteat ne sc̄z si nimium
differet sine circuncisione eos mo-
ri cōtingeret. Secda ut dolori par-
uulorū prouideaat. Cū enim in cir-
cuncisione maxim⁹ sit dolor sic vo-
luit eos dominus circuncidi. dum
paruam adhuc imaginationē ha-
berent ut minorē dolorem ibi sen-
tirent. Tertia ut parentū tristie
osulereat. Nā cum ex circuncisione
pleriqz paruuli morerent si circun-
cisii fuissent. iam magni. et ex h̄ mor-
tuī maior dolor fuissz parentibus
q̄ si morerent octo tm̄ dies habē-
tes. Secda sumit penes intellectu⁹
anagogicū sive celestez. Ideo enī
octauo die siebat circūcidio ut da-
retur intelligi q̄ in octauo resurre-
ctionis ab omni pena et miseria cir-
cuncideremur. Et secdm hoc octo
dies erūt octo etates. Prima ab
Adam usq; ad noe. Secda a noe
usq; ad abrahā. Tertia ab abra-
ham usq; ad moysen. Quarta a
moysē usq; ad David. Quinta a
David usq; ad christum. Sexta a
christo usq; ad finem mundi. Se-

ptima mortentiu. Octaua resurge
tiū. Nel per octo dies intelligunt
octo que i eterna vita possidem? q
enumerat Augusti. dicens Quid
aliud ē? Ego ero illorū de? qz ego
ero eis vnde faciem. ero quecūqz
honeste desiderant. s. vita. sal. vi/
dus copia. gloria. q honor. par q
omne bonū. Nel alit p septē dies
intelligit hō constans ex corpe q
aia. Quatuor enī dies sunt. quat
tuor elemēta ex quib' corp' d̄sistit
Et tres sūt tres potentie q sūt in
aia scz occupabiliſ trascibit q ra
tionalis. Hō igit q nunc habet se
ptem dies qn̄ vnitati etne incom
mutabilitatis diungeat tunc octo
dies habebit q in illo die ab om̄i
culpa et pena circūdet Tertia rō
sumit penes intellectū tropologis
cū siue moralez q fm h̄ octo dies
diuersimode possunt accipi Pec
cati cognitio. ps. Quoniā iniqta
tē meā c.c. ii. H̄c dñm ppositū des
rendi malū q faciendi bonum qd
notaf in filio pdigo qui dixit. sur
gam q ibo ad patrē meuz ii. Ter
tius pudor de peccato vn̄ aplis
Quē enim fructū habuistis tūc in
quib' nunc erubescitis Quartus
timor de futuro iudicio. Job qsi
tumentes sup me fluctus timui de
um ii. Jero. Siue comedā siue bi
baz siue aliquid aliud faciā scmp
mihi videat illa vox in aurib' meis
sonare. Surgite mortui et venite
ad iudiciū Quint' otritio vn̄ Je
rem. luctū vñigeniti fac tibi ii. Se
xtus oſfessio ps. Dixi oſitebor ad
uersū me ii. Septimus ſpes venie

Nā etiā iudas peccatuz ſuū fuerit
confessus tamen non in ſpe venie
q ideo non est misericordiam con
ſecutus Octauus ſatisfactio. q in
hac die ſpiritualiter homo circum
cidit non ſolum a culpa ſed etiam
ab omni pena. Nel duo primi di
es ſunt dolor de ppetratione pec
cati. q defiderium emendandi. alij
duo cōfiteri mala que fecimus. et
bona que om̄iſimus. alij quatuor
ſunt oratio. lacrimarū effuſio. cor
poris affliſio. elemosinarū largi
tio. Nel octo dies poſſunt eſſe o
cto quorum diligens conſideratō
omnem voluntatē peccandi a no
bis circumcidit ita q qui vnum di
ligenter conſiderauerit vnam ma
gnam dietam faciet. quorū septē
enumerat sanctus Bernh. dicens
ſeptem ſunt d̄ ſeſtentia hominis q
ſi hō conſideraret in eternuſ non
peccaret ſcilicet. materiā vilis. ope
ratio turpis. exitus flebilis. ſtatus
inſtabilis. mors tristabilis. diſſolu
tio muſcrabilis. et damnatio dete
ſtabilis. et octauum poſteſt eſſe co
ſideratio glorie ineffabilis. Quar
ta ſumit penes intellectū allegori
cum ſiue ſpiritualēm Et ſecunduz
hoc tunc quinqz dies erunt quin
qz libri Moysi in quibus contineat
lex. Duo erunt propheſe q psalmi
Octau' dies erit doctrina euange
lica. ſed in ſeptē primis diebus nō
ſiebat perfecta circumciſio. in octa
uo at pfecta fit circumciſio ab om̄i
culpa q ab omni pena nūc in ſpe h
tandē in re. Quare at data fuerit
circumciſio ſex ſunt cauſe q notan-

D A

tur his versibus Cauteriu signuz
meritū. medicia. figura. Exemplū
fuit olim circuncisio dura. De car
ne autē circuncisionis dñi dicit q̄
angel' eā Karolo magno obtulit
ipse eaz aquigrani in ecclesia san
cte Marie honorifice collocauit.
Karol' vo illā postea ferē trāstu
lisce Carosium. nunc autē dicit esse
rhome i ecclesia q̄ dicit sanctas an
torū vnde et ibidē scriptum legit
Circuncisa caro christi. sandalia
clara. Ac ymbilici vrget hic p̄eci
fio cara. Inde et ea die sit statio
in sanctas antorū. Sed si h̄ verū ē
valde vtiqz mirabile est. Tū enim
caro ipsa sit d̄ veritate humāc na
ture credim' q̄ resurgente christo
redīt ad locū suū glōrificata. Ali
qui dixerunt q̄ hoc verū sit iuxta
opinionē illoꝝ q̄ dicunt id solū ēē
de veritate humane nature quod
ab Adā traductū est q̄ id solum
resurgere. Notandū q̄ olim a pa
ganis q̄ gentilib' in his kalendis
multe supsticiones obseruabant.
quas sancti etiā christianis vix ex
stirpare potuerunt quas Augusti
nns in quodam sermōe cōmemorat.
Credētes enī vt dicit Janum
ducem quendā deū esse eū in his
kalēdis plurimū venerabant q̄ ei
duas facies figurabant. vnā p̄ se
q̄ alia an se q̄ erat terminus anni
pteriti et principiū se quētis. Kur
sū i his kalēdis formas monstru
osas assumebāt. alij vestientes se
pellib' pecudū. alij assumentes ca
pita bestiarū ex q̄ indicant se non
tam habitū beluinū habere q̄ sen
sum. alij tunicis mulieribus vestie

banē nō erubescentes incedē tuni
cis muliebrib' militares lacertos
alij ita auguria obseruabāt vt fo
cum d̄ domo sua vel aliud quod/
cunqz bñficiū cuilibet petēti nō tri
buāt. diabolicas etiā strenas ab
his accipiūt. q̄ alij tradūt. alij in
nocte mensas laute preparant et
sic tota nocte manere sinunt. Tre
dentes q̄ per totum annum con
uiuia in tali abundantia perseue
rent. Et s̄dit q̄ de paganorū con
suetudine aliqd seruaē voluerit ti
medū ē ei ne nomē christianū ei p
desse possit. Qui etiā stultis hōib'
ludētib' aliquā humanitatē impē
derit pccī eorum particeps se esse
nō dubitet. Nobis autez fratres
non sufficiat. q̄ hoc malū non faci
tis. sed vbiqz fieri videritis ar
guite. corripite et castigate. Hec
Augustinus in sermone de ianua
rio qui legit in circuncisione dñi.

De Epiphania dñi

Epiphania domini qua
druplici decorat miraclo.
et ideo quadruplici voca
bulo nūncupatur. Hodie enī ma
gi christum adorant. Johannes
christum baptisat. Aquam christ'
in vinū mutat. Et quinqz milia ho
minum de quinqz panibus faciat.
Cum enim tredecim Iesus dierū
ēēt magi ad eum stella duce vene
rūt. Et inde dicitur epiphania ab
epi quod est supra. et phanos' ap
paritio quia tunc desursum stella
apparuit sive ipse christus per stel
lam que desuper visa ē magis/ ye
rus deus demonstratus est. Eo
dem die reuolutis vigintinouem